

A függetlenség nem állapot, hanem magatartás

Csatlós Judit, Erlich Gábor,
Korodi János, Kozma Eszter,
Laki Júlia, Menesi Attila,
Orbán György és Pál Rebeka
a független képzőművészeti
tanszékről

☛ **Menesi Attila:** A nyilvánosság társadalmi vonatkozásai és folyamatosan változó jelentései különböző demokrácielméletekkel és -gyakorlatokkal is járnak. De van-e a kortárs magyar képzőművészetnek nyilvánossága? Kívülről nézve zárt szakmánk legalább annyira problematikus belső hierarchiákkal is terhelt, s ezek minden egyes új projektben – az egyszereplősben, de a szakmai összefogásnak látszó nagy projekteknél is – megjelennek.

A független képzőművészeti tanszék projekttel¹ 15 felsőoktatási intézmény különböző, elsősorban nem művészeti tanszékein tartott kurzus után² az látszik, hogy lehetnek új színterei a kortárs képzőművészetnek. Egy nem reprezentatív, de annál spontánabb felmérésünk szerint pedig – hol legyen egyetemeken és főiskolákon kívül flying art course course (repülő művészeti kurzus) a közeljövőben? – az országház, a barlang és a műterem is ilyen új színtér lehet. Újra kell-e kezdeni mindent?

☛ **Orbán György:** Az elmúlt 25 évben a köz- és felsőoktatás – néhány lokális kezdeményezéssel, illetve egy-egy falakba ütköző központi koncepcióváltáson kívül – nem tudott eljutni arra a szintre, hogy az oktatást összefüggésekben lássa és láttassa. Nem tudta megmutatni a mérhető tudás és a „hétköznapi” tapasztalások közti összefüggéseket, amelyek nagyon fontosak lennének a jelen megértéséhez. A kortárs kultúra beemelése az oktatásba esélyt teremthetne annak,

hogy társadalmi kérdésekre érzékenyítse az arra különösen fogékony korosztályokat. Sajnos a kortárs magyar kultúra, s még inkább igaz ez a kortárs magyar képzőművészetre, nem képes meghaladni az általa évtizedek óta követett a „kánont”, intézményes keretrendszer. Inkább a nehézkes és a könnyebb ellenállás felé mozdulás jellemezte, illetve jellemzi még ma is, mint a megújulásra való igény és készség.

Ez a program azért is értékes, mert kilép az eddigi zárt és rugalmatlan keretek közül, élményszerűen prezentálva a kortárs képzőművészet jelenlegi mozgásait. Szándékai szerint nem kinyilatkoztat, hanem aktív/interaktív vitát generál, bevonva a hallgatókat egy valós, együttműködésen alapuló munkába.

A program egyik legnehezebb és egyben legfontosabb része az aktuális érdeklődés hosszabb távú fenntartása, a kialakított kapcsolati háló életben tartása, mivel ez lehet a garancia arra, hogy a horizontálisan terjedő, másfajta „oktatási” kultúrát közvetítő, projekt alapú kezdeményezések egyre inkább elterjedjenek. Egyelőre a felsőoktatás a megcélzott szegmens, de azt gondolom, hogy idővel érdemes lenne nyitni a közoktatás felé, mert oda ugyanúgy nem jutnak el információk a kortárs kultúrát, társadalmat érintő kérdésekről.

☛ **Laki Júlia:** Az én meglátásom az, hogy a kortárs képzőművészetnek ugyanannyira van szüksége új nyilvánosságra, mint amennyire magának a nyilvánosságnak, a közbeszédnek, a közgondolkodásnak szüksége van a képzőművészet meglátásaira, beszédmódjára. Az utóbbi évtizedekben a művészet a tudástermelés egy új módozataként kezdte el önmagát definiálni. Ezáltal a művészet témái, kérdései és módszerei könnyebben párhuzamba állíthatókká váltak más létszférák (tudomány, politika stb.) problémáival, ez pedig az átjárhatóságot és a közös munkát, a problémák közös feldolgozását tette lehetővé. Márpedig erre, a kortárs válságok nagyfokú komplexitása miatt, igen nagy szükség van. Ezen komplex, gazdasági, társadalmi és ökológiai válságok részben pont az egyes szférák átjárhatatlansága miatt alakult ki. A művészet stratégiái, munkamódszerei segíthetnek újrastrukturálni a nyilvánosságot, és párbeszédet kezdeményezni az egyes területek között. Talán nem kell külön hangsúlyozni, hogy ez ma, Magyarországon, miért különösen fontos.

☛ **Csatlós Judit:** Ha úgy tennék fel a kérdést, hogy a művészet magánügy-e, akkor könnyebb lenne válaszolni. Nem magánügy. Közügy, tehát a nyilvánosságra tartozik. Ami egy olyan fórum, amelyben a résztvevők egyenrangú félként szabadon véleményt nyilváníthatnak, eszméket cserélhetnek. A párbeszéd tárgyai pedig azok a kérdések, amelyek az együttélés közös kereteit teremtik meg: mindenkire vonatkoznak, vagy

1 A független képzőművészeti tanszék – Menesi Attila kezdeményezése alapján – az ország számos egyetemen és főiskolán van jelen különböző képzési területeken ingyenes kortárs művészeti kurzusokkal a 2013–14 tanév őszi féléve óta. A kurzusok idejére a tanszék beköltözik az adott intézmény falai közé: előadások, workshopok valamint egyéb programok adnak alkalmat meghívott képzőművészekkel és más szakemberekkel beszélgetésekre, interaktivitásokra és együttműködésekre.

http://fuggetlenkepzo_muveszetitanaszek.blogspot.hu/
<https://www.facebook.com/flyingartcourses>

2 Az ERSTE Stiftung támogatásával megvalósuló program eddigi helyszínei (2013. november – 2015. február): Rajz-művészettörténet Tanszék, Szegedi Tudományegyetem / KommON Kommunikációs Szakkollegium, Budapesti Műszaki Egyetem, Magyar Irodalomtudományi Intézet, Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár / Művészeti Kar, Kaposvári Egyetem / Kulturális Tanulmányok Tanszék, Kodolányi János Főiskola, Budapest / Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Debreceni Egyetem / Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Pécsi Tudományegyetem / Szociológiai Intézet, Miskolci Egyetem / Művészeti Intézet, Nyugat-magyarországi Egyetem, Szombathely / Kereskedelem és Marketing Tanszék, Szolnoki Főiskola / Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Pannon Egyetem, Veszprém / Vizuális Kultúra és Irodalomelmélet Tanszék, Szegedi Tudományegyetem / Tájékoztatói Kar, Corvinus Egyetem, Budapest / Pedagógusképző Intézet, Eötvös József Főiskola, Baja / Pszichológia Intézet, Pécsi Tudományegyetem / Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Budapest.

mindenkit érdekelniük kellene. A megvalósulás és a részvétel feltételei azonban nem támasztják alá ezt az ideális állapotot, amit demokratikus deficitként és válságtünetekként érzékelünk. Arra már nehezebb válaszolni, hogy milyen nyilvánosságokban és miként vesz részt a művészet. Tehát (hogyan szűkítjük a kategóriát) a kortárs képzőművészet nyilvánosság utáni vágya nem választható le a művészet szerepéről és helykereséséről, lényegében a társadalmon belüli újrapozicionálásáról. Továbbá a vágyaktól számos kortárs kezdeményezés fordul lokális ügyek, speciális kérdések, a közösségszerveződés lehetőségei felé, eközben a művészek civilekkel, aktivistákkal, más érdekcsoportokkal, helyi társadalmi csoportok tagjaival dolgoznak együtt, amelyek mind különböző mikro-nyilvánosságokat jelentenek.

✘ **Korodi János:** Szerintem egyfelől mindig újrakezdődik minden, másrészt: van, aki sodor és van, aki sodródik. A *f***k* egy sodró-típusú kezdeményezés, amely a művészek és a művészeti „ipar”-ban dolgozók számára is, valamint nyilvánvalóan a felsőoktatásban (és remélhetőleg a majdani közoktatásban) tanuló célközönségnek is egy új panorámát tár föl a kortárs művészeti mozgás lehetőségei, eredményei, illetve következtetési területén.

Számomra a legfontosabb tanulság a *független képzőművészeti tanszékek* kapcsolatban az volt, hogy a művészetről folytatott diskurzus alakítója, például egy ilyen kurzus workshopjában az instruktorként résztvevő képzőművész egyszerű állampolgárként, a saját, belső kulturális horizontján és alkata szerint kell, hogy elinduljon efelé az új panoráma felé. Mit értek ezalatt? Magyarországon eredendő hátrányt okoz, hogy a negyvenéves kísérleti kommunizmus megteremtett, majd sikeresen átörökített egy hihetetlenül kényes, el-nem-ismertségére büszke, azonban vérig sértett művésztípust, akit valaki vagy valamely intézményesült kultúrmenza mégis, mindig eltartott. Ebből a Csipkerózsika-álomból kéne felébrednünk.

✘ **Erlích Gábor:** Ami számomra ebben a projektben a legfontosabb, az egyrészt az, hogy egy szcena szereplői olyan közegbe kerülnek, ahol nem lehet a bevett szókészlet és eszköztár használatára támaszkodni, hanem – hol jobban, hol kevésbé – ki kell lépni a biztonságosnak tűnő pozíciókból, amelyekről könnyű azt gondolni, hogy identitásunk alapjaivá lettek. Elég azonban akár minimális környezetváltozás, és azt látjuk, hogy ez nem működik a körön kívül, a kör pedig nagyon-nagyon kicsi. Ezért hiába tartjuk azt magunkról, hogy amit csinálunk, az közügy, amíg az a köz számára hozzáférhetetlen. A saját közegünk elitizmusa elleni, a hozzáférők körének szélesítésén dolgozó kiállításnak érzem

a *f***k* folyamatot, abban ugyanakkor egyetérték azzal, hogy kulcsfontosságú a kapcsolatok fenntarthatóságán dolgozni tovább, annak érdekében, hogy a résztvevőkben ne csak a találkozás egyszeri élménye maradjon meg, hanem valamiképp egy folytonos lehetőség. Valamiféle platform az unortodox (nem NAT-komform) megközelítés, kifejezés, világmagyarázat, kritikai olvasat számára (amelyek persze csak a hazai jelen végletekig limitált buta rendszere felől tűnnek unortodoxnak).

✘ **Pál Rebeka:** Itthon a kortárs képzőművészet igen bornírt terület. Közönsége, a hosszabb távon ténylegesen azt követő réteg igen elenyésző, alig néhány száz ember. Zártságát az utóbbi időben állami szinten történt erőszakos központosítás csak tovább fokozta. Viszont ez a folyamat katalizátora lett az állami ideológiától és finanszírozástól független kezdeményezéseknek. A független képzőművészeti tanszék kezdeményezése és munkája is többek közt ennek a folyamatnak a példája. Ebben az évben valósul meg az *OFF-Biennále Budapest*.³ Az ilyen platformok új felületeket hoznak létre a kortárs képzőművészet számára.

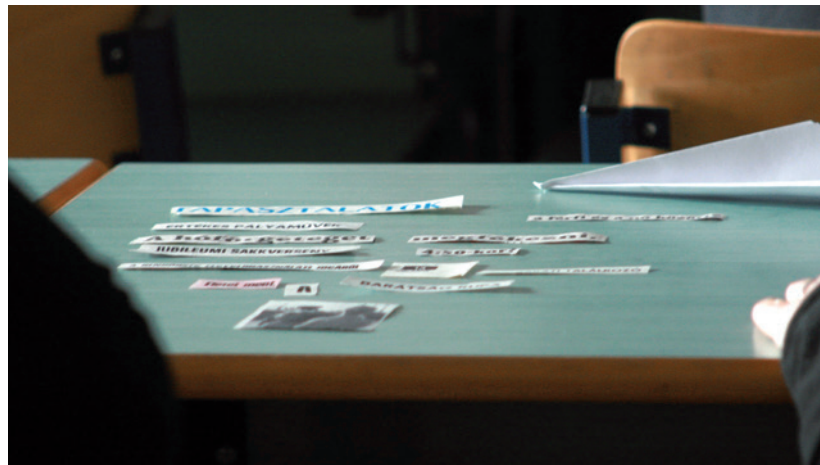
Tapasztalataim alapján nagyon nehéz olyan közönséget helyzetbe hozni, a kortárs művészettel való párbeszédre készíteni, amely nincs kapcsolatban a szcénával. Addig a pillanatig, amíg be nem vonjuk tevőlegesen, amíg nem találkozunk olyan emberekkel, akik valamilyen módon rálátást biztosítanak művészeti problémafelvetésekre, szempontokra, magára a közegre.

✘ **MA:** Az *OFF-Biennále* szervezői az elsők között hívták meg a *f***k* projektet. Május közepén az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Média és Kommunikáció Tanszékén tartunk kurzust, amelynek külön érdekessége, hogy több budapesti felsőoktatási intézmény hallgatóit is várjuk erre az alkalomra,⁴ tovább keverve így a diszciplínákat, a különböző közegeket és a személyes intenciókat. A kurzusról

3 <http://offbiennale.hu/hu>

4 <http://offbiennale.hu/2k15-off-kortars-kepzo-muveszeti-kurzus-a-flying-art-courses-sorozatbol/>

Neoavantgárd művek rekonstrukciójának gyakorlata. A (mű)tárgy szabad újrahasonosítása és terjesztése. A *Plágium2000* workshop-ja I Rajz- és Képzőművészeti Tanszék, Szegedi Tudományegyetem, 2013 | flying art course 2k13.1 | Beóthy Balázs, Csatlós Judit, Menesi Attila, Molnár Ráhel, Plágium2000 © Fotó: Jeina Léda

Jelen / lét – köztes terek. Orbán György és Simon Zsuzsanna workshop-ja I Művészeti Kar, Kaposvári Egyetem, 2014 | flying art course 2k14.3 | Ligetfalvi Gergely, Menesi Attila, Molnár Ráhel, Orbán György, Simon Zsuzsanna © Fotó: Simon Zsuzsanna

Miért kellene félni egy kalaptól? Pál Rebeka workshop-ja | Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Debreceni Egyetem, 2014 | flying art course 2k14.4 | Mélyi József, Menesi Attila, Molnár Ráhel, Pál Rebeka © fotó: f***k

kurzusra változó előadókkal és workshop vezetőikkel, az egyes oktatási területekhez kapcsolódó, mindig új témákkal és progresszív kortárművészeti aktivitásokkal repülő tanszék mint edukációs modell, a mai magyarországi oktatás állami, hatalmi és monopol jellegzetességeitől minden részletében eltér.

A volt keleti blokk országaira is kiterjesztve külföldi partnerekkel pályázunk tavasszal forrásokra. A figyelem és kapcsolati háló hosszabb távú fenntartásának pedig az első, egyhetes nyári workshop lehet a fokmérője, ahová az eddigi helyszínek résztvevői jelentkezhetnek.

A képzőművészet felől nézve a projekt új kihívásokat kínál a résztvevőknek. Az aktuális tanszéki csapatok különböző tagjai kölcsönösen inspirálódnak, amit az egyes helyszínek szereplőivel való együttműködések hálózatosíthatnak. Vajon visszahat-e a szakmára ez a modell?

☉ **CsJ:** Ahogy látom, a f***k mint modell egy olyan transzfert valósít meg, ami a kortárs kultúra és az oktatási rendszer struktúrái között közvetít. Ez adja az izgalmasságát és az életképességét is: egyrészt sajátos módon reflektál a társadalom töredezettségére és a kultúrában való aktív, kreatív részvétel hiányára, másrészt nem ellenstruktúráként határozza meg magát. Ez utóbbi mozzanat nagy különbség a korábbi évtizedek pedagógiai projektjeivel összevetve, amelyek úgy törekedtek egy szemlélet és egy közeg megteremtésére vagy átörökítésére, hogy közben saját magukat is körülhatárolták. Persze ennek megvoltak a politikai okai, ugyanakkor

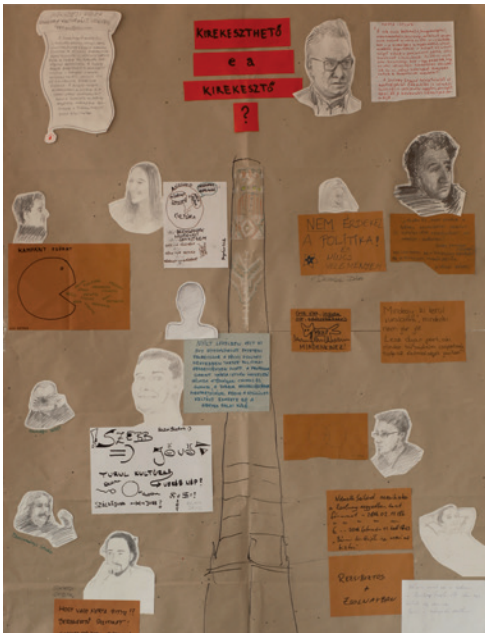

Tabló, Korodi János workshop-ja | Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Pécsi Tudományegyetem, 2014 | flying art course 2k14.5 Farkas Viola, Fenyvesi Áron, Korodi János, Menesi Attila © Fotó: Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

ezek az egyébként megkerülhetetlen és akár mai napig érvényes kísérletek a későbbiekben a kortárs kultúra nyilvánossága ellen hatottak. Ebben a tekintetben a két világháború közötti munkakultúra megteremtésének vállalkozásai és a Kádár-kor parallel művészeti képzései azonos platformon állnak. Egyetértek Orbán Gyurival abban, hogy a f***k erejét a meglévő intézményes keretektől való eltérése adja, ugyanakkor fontos momentum, hogy mégis épít ezekre. Ez esélyt ad a fenntarthatóságra és a hatékonyságra. A pozitív tapasztalatok, amit egy-egy kurzus során megélnék a résztvevők, könnyen egyszeri élmény marad, ha a későbbiekben nincs visszacsatolás. Azt látom, hogy az átjárhatóság mellett a közösségépítés lehet egy út, amihez az általad említett hálózatosodás adhat keretet. Azt kérdezed, hogy visszahat-e a szakmára ez a modell? Mindenképpen abba az irányba hat, hogy kialakuljon egy több lábbon álló bázis, viszont kérdés, hogy erről mennyiben beszélhetünk csak képzőművészeti vonatkozásban.

☉ **Kozma Eszter:** A kezdeményezés nemcsak a befogadók oldaláról nézve fontos. A meghívottak ugyanis hirtelen olyan helyzetben találják magukat, amelyben közösen kell, kvázi improvizálva, újra- és újradefiniálni a kortárs képzőművészet mindenkori misszióját. Hiszen az egyes alkalmakon elhangzott előadások után kialakuló vitahelyzetekben mérhető az igazi eredmény, ahol olyan kérdésekre kell adekvát válaszokat adni, amelyeket mindennapi munkánk során már meghaladottnak érzünk. A saját komfortzónánkból kilépve kell megtalálnunk azt a beszédmódot, amely az adott helyzetben kimozdít minket a hermetikusan elzárt buborékból. Arra a beszédmódra gondolok, ahol nem működnek a megszokott hivatkozások, amelyben értelmét veszítik azok a referenciák, amelyek a kortárs képzőművészeti szcéna egyik végéből mutatnak a másikba, koncentrikus kört bezárva. A legnagyobb kihívás számomra az volt, hogy képes legyek egy saját projektről tágabb nézőpontból beszélni, és a közeg sajátos kanonizációs folyamatát féltreteve egy sokkal tágabb kritériumrendszer szerint megvizsgálni azt. A nagy képet szemlélve, ilyen mikro-erőfeszítéseken keresztül lehet elérni azt, hogy a mindenkori kortárs képzőművészet szélesebb társadalmi szinten is tényezővé válhasson.

☉ **Ogy:** Egyetértek, a program a számunkra, résztvevők számára nemcsak fontos, de nagyon izgalmas is. Pontosan azért, mert egy-egy ilyen alkalom nem szorítkozik az adott kurzus kereteire, nem zárja le az „óra” végén a közös kommunikáció lehetőségeit. (Ha már itt tartunk, már az előadások kérdése is elég összetett. Amellett, hogy nyilvánvaló cél bemutatni a kortárs képzőművészet aktualitásait, azért a kiválasztott témák

Tabló, Korodi János workshop-ja | Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Pécsi Tudományegyetem, 2014 | flying art course 2k14.5 Farkas Viola, Fenyvesi Áron, Korodi János, Menesi Attila © Fotó: Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

messze túlmutatnak a mai magyar képzőművészeti szcéna viszonylag zárt közegén, vagy ha úgy tetszik, azt mutatják be, hogy milyen gazdag „alapanyaggal” is tud dolgozni a kortárs művészet.) A beszélgetések azután is folytatódtak, miután a – visszajelzések alapján elmondható, hogy progresszív és diszkurzív – prezentációk elhangoztak. Sőt, ezek a közvetlen és kötetlen beszélgetések azok, amelyek még alakítani, tágítani tudják egy másnap lebonyolított workshop tematikáját. Ráadásul így sokkal inkább kialakul(hat)nak a kommunikáció szintjén bizalmi viszonyok; ezzel a módszertani eszközzel élve oldható az a fajta távolságtartás, amely a találkozás kezdetén még fennáll. Ezekből a találkozásokból, együttgondolkodásokból mi is rendkívül sokat tanulunk, sok beépíthető és továbbvihető tapasztalattal leszünk gazdagabbak. Ennek a programnak az erőfeszítései kis lépésekkel tudnak előrejutni. Ez egy olyan építkezési folyamat, amelyben a csatlakozó résztvevők azok, akik alakítják a tematikát. A jelenlegi formájában én úgy látom, hogy addig bővíthető ez a rendszer – csatlakozó intézményekkel, illetve résztvevőkkel –, ameddig átlátható. Amit kulcsfontosságúnak tartok, az a projekt dokumentálása és a partnerintézményekkel, oktatókkal, hallgatókkal való élő, követő kapcsolattartás. (A későbbiekben én azt is el tudnám képzelni, hogy ezzel egy intézmények közötti kommunikáció is elindul.) Ez a két feltétel, illetve a tematikus kurzusok kidolgozása az, amely a program tartalmi fenntarthatóságának egyfajta garanciája lehet. Az, hogy a szakmára milyen hatással van, illetve lesz, az jó kérdés. Azt gondolom, hogy minden érdemi kommunikációra épülő kezdeményezésnek komoly esélye van arra, hogy hatással legyen a közvetlen környezetére is, a f***k pedig ilyen.

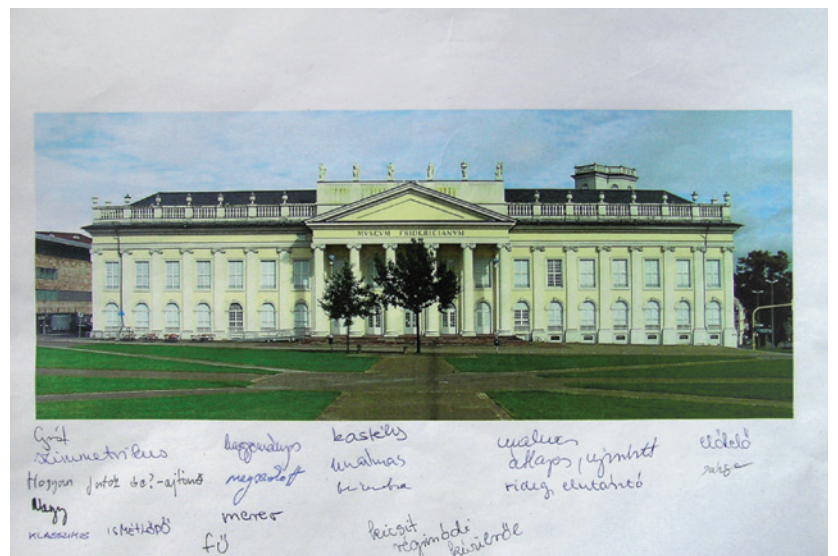
✘ **KJ:** A világ fejlettebb régióiban a művészek dolgoznak valahol, civil állást vállalnak, hogy a fennmaradó idejükben alanyi művészetükkel foglalkozhassanak. Teszik ezt szerencsés esetben a szakmájuk területén belül, vagy közel ahhoz. A full-time artist a legritkább állatfaj. Azt gondolom, hogy az art fairek, a galériák és a múzeumok által mesterségesen fenntartott mainstream elitizmust lassan felváltja, vagy legalábbis nagyban ellensúlyozza az alkalmazott művész státuszának kiterjesztett értelmezése. Ezzel átfedésben jelentkezik az aktivizmus eszközeit beépítő, és nemcsak eszközeiben politikus, de szerepvállalásában is a társadalmi változást direkt elősegíteni próbáló művészeti műfajok térnyerése. A művészek által futtatott, közösségalapú, önszerveződéses hálózata. A globális trendet Magyarországon is érzékeltetni lehet, de amellet, hogy ennek a műfajnak egy fejlettebb társadalomban sokkal nagyobb a felvevőpiaca – több támogatást találnak a társadalmi intézményrendszer és a magánszféra részéről csakúgy, mint figyelmet a befogadók egyéni szintjén – nálunk, utalva a fenti álmra, a művészek részéről is sok behozni-, pótolnivaló akad.

Napjaink nyugati művészetében a kortárs művészek az élet legkülönbözőbb területein jelennek meg, köszönhetően a kollaboratív intervencióknak, amely karöltve a kognitív pszichológiával és szociológiával igencsak előtérbe került. A londoni gyermekkorházban a falakat borító muráliákat megtervező és kivitelező művészcsoport esetében a művészek közössége⁵ a kezdeményező. A New York-i Mary Miss *CaLL*⁶ projektje, az elismert művésznő ernyője alatt, egy keretrendszer hozott létre az ökológiai fenntarthatóságot célzó, azt láthatóvá, a közösség számára kézzelfoghatóvá tevő és bárhol megvalósítható elképzelésekhez. A New Jersey-beli Trentonban, az egyetem által létrehozott „közösségi oktatási, kulturális

5 <http://www.vitalarts.org.uk/>
6 <http://www.cityaslivinglab.org/>

Pecset akció, Berei Zoltán workshop-ja | Szociológiai Intézet, Miskolci Egyetem, 2014 | flying art course 2k14.6 | Berei Zoltán, Laki Júlia, Menesi Attila, Német Szilvi © Fotó: Berei Zoltán

Az első szó, ami eszedbe jut róla (Fridericianum, Kassel, Németország). Intézményi átalakulások a művészeti mezőben: hálózat alapú modellek, részvételiség és instrumentalizáció. Nagy Szilvia előadása | Művészeti Intézet, Nyugat-magyarországi Egyetem, Szombathely, 2014 flying art course 2k14.7 | Keserue Zsolt, Menesi Attila, Molnár Ráhel, Nagy Szilvia © Fotó: f***k

programok és együttműködések központja” a munkanélküliség és szegénység által sújtott, a drog-bandák csatáerein élő, krízisben lévő közösség életminőségének javításán dolgozik, és individuális művészeket, csoportokat alkalmaz projektjeihez. A helyspecifikus, sokszor köztéri művészetet létrehozó vagy egyszerű köztéri átalakításokat megvalósító workshopokba a közösség is bekapcsolódik, így kapva elsőkézből impulzust a kortárs művészet mibenlétéről.

A kérdés, miszerint hova terjeszthető ki a kortárs művészetről folyó diskurzus, vagy maga a kortárs művészet Magyarországon, szerintem a tevékenység ilyen

Próba temetés.
Keserue Zsolt
workshop-ja
Művészeti Intézet,
Nyugat-magyar-
országi Egyetem,
Szombathely, 2014
flying art course
2k14.7 | Keserue
Zsolt, Menesi Attila,
Molnár Ráhel,
Nagy Szilvia
© Fotó: Garas Kálmán

Ne tégy semmit!
Kis beavatkozással
a lehető legnagyobb
hatás elérése.
Kaszás Tamás
workshop-ja |
Tájépítészeti Kar,
Corvinus Egyetem,
Budapest, 2014 |
flying art course
2k14.11 | Kaszás
Tamás, Laki Júlia,
Major Virág,
Menesi Attila
© Fotó: Kaszás
Tamás

Jelhagyástól
a nagyvárosi
régészeti.
A Gruppo Tökmag
workshopja.
Alternatív
Közgazdasági
Gimnázium,
Budapest, 2015
flying art course
2k15. 2 | Gruppo
Tökmag, Menesi
Luca, Szemző Zsófia
© Fotó: f***k

irányokba történő fejlesztésével válaszolható meg a leginkább, az aktív, civil részvételekben, mint pl. az autista gyerekekkel foglalkozó MOHA⁷ és a f***k előremutató példái.

✪ **PR:** A f***k tevékenysége lehetőséget nyit a különböző diszciplínákban tevékenykedő szakemberek és a kurzusokon résztvevő hallgatók érzékenyítésére. Közös felület jön létre a hosszabb távú kommunikációra. Ezt kell megerősíteni rendszeres személyes találkozókkal. Nagyon fontosnak tartom egy olyan felület létrehozását is (pl. egy Facebook-csoport), amely fórumot biztosít tagjainak, ahol folyamatosan tarthatják a kapcsolatot, felvetésekre akár napi szinten reagálhatnak, ahol megismerhetik az egyes workshopok témáját, előadásait, résztvevőit is. A f***k kortárs képzőművészet-strukturalódására gyakorolt hatása, visszahatása valószínűleg csak hosszabb távon válik mérhetővé. Ez a folyamat a képzőművészet finanszírozásának decentralizálását, demokratizálódását, piaci alapon működését is igényli. A közösségépítés független, szabad kapcsolati hálójának létrejöttéhez ezek alapvető, nélkülözhetetlen szempontok.

✪ **MA:** A szakmai feedback azért is érdekes, mert a mai magyarországi terepen több projekt és gondolkodásmód is látszólag egy platformra kerül, ami sok szempontból pozitív számomra. A figyelem koncentráltabb egymás felé, a kölcsönösség pedig sok esetben jövőképpel kecsegtet. Ugyanakkor sajnos ismét megjelennek a jól ismert attitűdök és módszerek is: klikkesedés, zsűrizés, kirekesztés. Pedig a függetlenség nem állapot, hanem magatartás.

✪ **OGy:** Fontos, amit mondasz: „figyelem” és „kölcsönösség”. Ezek olyan fogalmak, amelyek alapeszközei a tudásátadásnak, -megosztásnak, és persze esélyt adhatnak valódi reflexiókra is. Emellett én is azt gondolom, hogy ilyen típusú projektek nemcsak, hogy megférnek egymás mellett, nemcsak, hogy nem zárja ki egyik a másikat, hanem kifejezetten erősíthetik egymást. Segíthetnek abban is, hogy pozitívan formálják, befolyásolják a korábban felvett pozíciókat és változtassanak a praxison. Mára olyan helyzet alakult ki, amelyben az eddig létező függőségi viszonyok vagy nem léteznek már, vagy fenntarthatatlanná váltak. A működőképesség záloga az lehet, ha közös gondolkodással, valódi együttműködésekkel, érdemi munkával és kommunikációval próbálunk új utakat kijelölni. Ezen keresztül talán a függetlenséget mint magatartásformát is fel lehet vetni, bár félek, hogy azért ez nem ilyen egyszerű, mint leírni ezeket a mondatokat...